

Zdenko Trnka iz Češke obeci Bjelovar: Najviše Čeha u Hrvatskoj živi na području Bjelovarsko-bilogorske županije

19. studenoga 2022. — KULTURA — Piše Branka Sobodić

Promicanje kulture i tradicijskih običaja nacionalne manjine Češke obeci Bjelovar (3)

Češka nacionalna manjina najbrojnija je manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, a prema posljednjem popisu stanovništva u njoj žive 5002 Čeha, što je 4,91 posto u ukupnom udjelu stanovništva.

Zdenko Trnka, član Upravnog odbora Češke obeci Bjelovar i voditelj kazališne skupine Lucerna ispričao nam je više o doseljavanju Čeha na današnji prostor Hrvatske.

–Česi su se počeli doseljavati ovdje u Hrvatsku grupno 1792. godine, to je zabilježeno na područje Hrvatske, to je bila tad Austro-Ugarska sve. Tada je doselilo devet obitelji i to

upravo u Ivanovčane tu kod Bjelovara. To je prvo doseljavanje koje je zabilježeno kao obiteljsko, bilo je naravno i pojedinačnih, primjerice vojnika i svećenika. Naseljavanje se nastavlja tijekom cijelog 19. stoljeća, a masovno doseljavanje je počelo 1825. godine u Daruvar, Ivanovo Selo, Končanicu, Velike i Male Zdenice, Lipovac, Doljane i to je trajalo negdje sve do Prvog svjetskog rata, onda je to prestalo, govori.

U sela su se uglavnom doseljavali poljoprivrednici i poneki zanatlija, a u gradove glazbenici, liječnici, ljekarnici, obrtnici, novinari, glumci i visokoškolski profesori. Neki od njih u Hrvatsku su doselili zbog nepovoljnog položaja u vlastitim obiteljima.

-U ono vrijeme u Češkoj je bio zakon da imanje, obiteljsko imanje može naslijediti samo najstariji sin, a kako je nekad bilo uobičajeno imati puno djece, oni su se upravo zbog toga iseljavali. I onda su ta mnogobrojna djeca išla služiti i učiti zanat kod obrtnika pa ih je puno došlo tu koji su bili obrtnici, a u ono vrijeme je Češka bila dobro razvijena, dok je Hrvatska bila manje razvijena i upravo su im bili potrebni dobri obrtnici koji su ovdje dolazili. To je zapravo dolazila češka sirotinja, oni koji nisu mogli tamo živjeti. Kovači, stolari, upravo ona zanimanja koja su tada trebala i tako su opstali tu i širili se, navodi Trnka. Nakon što se Češka odcijepila i postala samostalna zemlja intenzitet doseljavanja Čeha u Hrvatskoj se smanjio.

Štoviše, broj Čeha neko se vrijeme čak i smanjivao.

-Iz Hrvatske se 1945. godine puno Čeha vratilo u Češku kad je došao komunistički, socijalistički sistem. Iseljavali su se oni koji su bili bogati, a upravo oni na položaju koji su vodili to društvo, njima je oteta imovina, nisu oni bili iznimka i onda su se oni u znak protesta vratili u Češku tako da je to bio jedan veliki udarac za Češku obec Bjelovar, otišli su oni najaktivniji, naglašava.

Zdenko Trnka, član Upravnog odbora Češke obeci Bjelovar i voditelj kazališne skupine Lucerna

Trnka otkriva i koliko Čeha danas obitava na području Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije.

–Po najnovijem popisu više od 150 Čeha živi u Bjelovaru, a u županiji više od pet tisuća. Zanimljivo je da u Hrvatskoj ima sedam tisuća Čeha, a najviše upravo na području Bjelovarsko-bilogorske županije i zato je tu i Savez Čeha, nema smisla da bude negdje drugdje kad ih je tu najviše, napominje te govori kako je na groblju u Zdencima, odnosno njegovom starijem dijelu, sve češka prezimena kojih danas više nema. Neki su umrli, neki se preselili, dok su se neke žene udale i tako promijenile prezime. Priča i kako je njegov otac dobio jugoslavensko državljanstvo tek tijekom 60-ih godina prošlog stoljeća premda je doselio puno ranije. Kako je dugo čekao na državljanstvo, po tadašnjem je zakonu vojsku šest mjeseci morao služiti u Češkoj.

Trnka za kraj ima i kratku poruku za Čeha u Hrvatskoj.

–Moraju čuvati jezik, kulturu i tradiciju, očuvati je koliko se može, jedino s time da taj naš jezik ne izumre, češki jezik u Hrvatskoj. Tako je i kazalište jedan od najboljih načina da

ljudi zadrže taj češki jezik i običaje, sad za Božić ćemo pokazati neke naše običaje i tako. Treba se izjašnjavati kao ono što jesi, ne mogu ja reći da sam Hrvat ili Mađar kad sam Čeh, zaključuje Trnka.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autorice. Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Piše: Branka Sobodić – bjelovar.info

Foto: Branka Sobodić

VIŠE S WEBA

12 sekundi i nema više boli!
Stručnjaci su ovo skrivali...

FILMSKA PRIČA IZ SUSJEDSTVA: Bila mu je javna ljubavnica, a od supruge se nije razveo zbog tužnog razloga

Jesu li i vaše žile začepljene?
Pročistite ih!

LUKA IZ 'BRAKA NA PRVU'
POKAZAO NOVU DJEVOJKU:
'Ljubav sam tražio i On mi je dao nju'

HANA RODIĆ OTKRILA ŠTO JE POSEBNO NERVIRA: 'Ne volim pitanja kad će brak i djeca. Nisam klasična žena s Balkana'

TKO JE MUŠKARAC S NJOM?
Kolinda prošetala zagrebačkom špicom u nesvakidašnjoj modnoj kombinaciji

Bjelovarsko-bilogorska županija Češka obec Bjelovar hrvatska
kazališna skupina lucerna lucerna najviše čeha zdenko trnka

◀ PRETHODNO

OBAVIJEST o privremenom reguliranju
prometa na nerazvrstanoj cesti Gornje
Plavnice – Kupinovac

SLJEDEĆE ▶

Dodijeljene jednokratne financijske
potpore studentima Općine Rovišće

POVEZANI ČLANCI

Građani željni dobrih predstava više ne
moraju ići u Zagreb – Poznata kazališta i
glumce vidjet ćemo u Bjelovaru

23. prosinca 2022.

Upoznajte kulturu življenja Češke obeci
Bjelovar kroz priče, običaje i tradiciju

22. prosinca 2022.

Novogodišnji koncert Puhačkog orkestra
Bjelovar – Dođite i uživajte!

22. prosinca 2022.

OSTAVI KOMENTAR

Prijavljen kao Branka Sobodić. [Odjava?](#)

Suglasan sam sa Uvjetima korištenja i prihvaćam da se moji podaci spremaju u bazu podataka

Tvoj komentar

Ova web-stranica koristi Akismet za zaštitu protiv spama. [Saznajte kako se obrađuju podaci komentara.](#)

**Blagoslovljen Božić te
sretnu i uspješnu 2023.
godinu!**

**Gradonačelnik Grada Bjelovara
Dario Hrebak,
zamjenik gradonačelnika
Igor Brajdić
te
predsjednik Gradskog vijeća Nenad
Martinovski
i
članovi Gradskog vijeća
Grada Bjelovara**

Sretan Božić
i novu 2023. godinu

Žele Vam

Općinski načelnik sa suradnicima
i Općinsko vijeće Općine Rovišće

TREBATE FOTOGRAFIJE

ili usluge fotografiranja?

- SVEČANA DOGAĐANJA
- FESTIVALI, KONCERTI

- SPORTSKA DOGAĐANJA
- POLITIČKA DOGAĐANJA

FOTOGRAFIJE

Sve fotografije sa portala bjelovar.info možete preuzeti uz NAKNADU nakon održanog događanja.

USLUGE FOTOGRAFIRANJA

Imate bitan događaj?
Kontaktirajte nas s povjerenjem!

KONTAKT

+385 98 934 9233

